

Seurakunta varhaiskasvatuksen, koulun ja oppilaitoksen kumppanina

SUOMEN EVANKELIS-LUTERILAINEN KIRKKO[†]

Seurakunta varhaiskasvatuksen, koulun ja oppilaitoksen kumppanina

Kumppanuuden korit kutsuvat monipuoliseen yhteistyöhön. Niiden avulla kerrotaan yhteistyön tarkoituksesta ja pelisäännöistä. Esite on suunnattu kasvatuksen ammattilaisille ja päättäjille yhteiskunnassa sekä kirkossa ja tiedoksi myös vanhemmille.

Koreihin sisältyvät periaatteet perustuvat Opetushallituksen päivitettyihin ohjeisiin. Niillä pyritään takaamaan uskonnonvapauden toteutuminen niin varhaiskasvatuksessa, koulussa kuin oppilaitoksissakin. Sen vuoksi on hyvin tärkeää, että korit pidetään erillään toisistaan.

Jokaisessa korissa on paljon mahdollisuuksia, joista voi poimia paikallisia toteutusmalleja. Muuttuvassa monikulttuurisessa toimintaympäristössä neljän korin malli luo selkeyttä ja vapauttaa toimimaan.

Antoisaa yhteistyötä!

Kasvatus ja perheasiat

Kirkkohallitus

Sanastoa

Oppimisympäristö

Oppimiseen liittyvä fyysisten ja psyykkisten tekijöiden sekä sosiaalisten suhteiden kokonaisuus (esim. tila, tapahtuma, yhteisö).

Oppilas- ja opiskelijahuolto

Toiminta, joka edistää hyvää oppimista, psyykkistä ja fyysistä terveyttä sekä sosiaalista hyvinvointia oppilaitosyhteisössä. Sisältää sekä yhteisöllisen että yksilökohtaisen näkökulman.

Uskonnonvapaus

Perusoikeus, joka sisältää vapauden uskoa, harjoittaa uskontoa ja kuulua uskonnolliseen yhteisöön (positiivinen uskonnonvapaus) sekä myös vapauden olla uskomatta, osallistumatta uskonnonharjoitukseen ja olla kuulumatta mihinkään uskonnolliseen yhteisöön (negatiivinen uskonnonvapaus).

Uskonnon harjoittaminen

Osallistumista uskontokohtaisiin riitteihin ja rituaaleihin, kuten jumalanpalvelus ja rukoileminen, sekä niiden toteuttamista.

I KORI

YLEISSIVISTÄVÄ OPETUS

- paikallisen varhaiskasvatus- tai opetussuunnitelman mukaan
- seurakunta yhtenä oppimisympäristönä
- seurakunnan työntekijä oman alansa asiantuntijana tai katsomus- kasvatuksen tukijana
- päiväkotia, koulu tai oppilaitos kantaa pedagogisen vastuun
- ei sisällä uskonnon harjoittamista

Esimerkkejä
kirkkorakennukset, kirkkovoosi

II KORI

PERINTEISET JUHLAT

- yhteisöllisyys ja kunnioittavan läsnäolon periaate
- uskontoon viittaavat juhlatraditiot ovat osa suomalaista kulttuuria
  - voi sisältää yksittäisen virren
  - ei ole uskonnon harjoittamista
  - seurakunnan edustaja lähinnä kutsuvieraana

Esimerkkejä
lukukauden päätösjuhlat

III KORI

USKONNOLLISET TILAISUUDET

- uskonnon harjoittamista positiivisen uskonnonvapauden periaatteella
  - yhdessä suunnitellen
- tilaisuuksista tiedotetaan ajoissa koteihin
- lapsen osallistumisesta ilmoittaa huoltaja ja toisella asteella opiskelija itse
  - koulu tai vastaava taho järjestää samaan aikaan mielekkään vaihtoehdon heille, jotka eivät osallistu

Esimerkkejä
adventtihartaus, pääsiäiskirkko

IV KORI

KASVUN JA HYVINVOINNIN TUKI

- yhteisölähtöistä ja tasavertaista kumppanuutta
- ennaltaehkäisevän opiskeluhuollon ja työhyvinvoinnin tukemista
- varhaiskasvatuksen, koulun ja oppilaitoksen omien hyvinvointisuunnitelmien mukaisesti
- uskontojen ja katsomusten kirjoa kunnioittaen

Esimerkkejä

ryhmäytykset, kerhotoiminta, retket, kriisiyhteistyö, henkilökunnan virkistys

Opetussuunnitelmat
eperusteet.opintopolku.fi

Opetushallitus

Opetushallitus > säädökset ja ohjeet >
perusopetuksen järjestäminen > ohje uskonnon...
oph.fi

Suomen evankelis-luterilainen kirkko

Sakasti > seurakuntatyö > kasvatustyö > varhaiskasvatustyö >
yhteydet yhteiskunnan varhaiskasvatukseen
sakasti.evl.fi

Nuori kirkko ry

Toiminta > Varhaiskasvatustyö / Kouluikäiset
nuorikirkko.fi

Mahdollisuuksia koulun ja seurakunnan yhteistyöhön

Esitetilaukset etusivulla
koulujakirkko.evl.fi

Ideoita ja materiaaleja uskonnonopetukseen
uskonnonopetus.fi

